

Saksgang
Fylkesutvalget (FU)

Møtedato
20.3.2012

Saksnr.
12/15

Høring av søknad om tillatelse - Nussir ASA i Kvalsund kommune - høringssvar

FYLKESORDFØRERENS INNSTILLING

Høringsuttalelse fra Finnmark fylkeskommune:

- Finnmark fylkeskommune er positiv til etablering av ny mineralvirksomhet i fylket og ser muligheten i å opprette langsiktige arbeidsplasser innenfor gruvevirksomheten med positive ringvirkninger for nærings- og samfunnsutviklingen. Dette er i tråd med Finnmark fylkeskommune sin satsing gjennom Regional utviklingsprogram under satsingsområdet «Mineralfylket Finnmark»
- Finnmark fylkeskommune ønsker å ivareta våre naturmiljøer, og spesielt fiskeriene, og forventer at alle industrietableringer foregår innenfor et bærekraftig rammeverk. Spesielt må forholdet til vannforskriftens §7 (miljømål for prioriterte stoffer) og § 12 (ny aktivitet eller nye inngrep) avklares og gjøres rede for før en avgjørelse i saken fattes.
- Finnmark fylkeskommune er opptatt av at det gjennom en eventuell utslippstillatelse stilles krav om at det etableres et tverrfaglig forsknings- og/eller overvåkingsprogram for sjødeponiet. Det må utarbeides forslag på tiltak slik at man blir i stand til å reversere eventuelle fremtidige skadelige konsentrasjoner av avgangsmassen på det ytre miljø.

Vadsø, 20. mars 2012

Runar Sjøstad
fylkesordfører

Bakgrunn

Finnmark fylkeskommune har mottatt dokumentet «Høring av søknad om tillatelse – Nussir ASA i Kvalsund kommune» fra Klima- og forurensningsdirektoratet (Klif). Høringsfristen er satt til 9. mars, men fylkeskommunen har fått forlenget svarfrist til etter vår politiske behandling i fylkesutvalget 20. mars 2012.

Beskrivelse

Som en forutsetning for å kunne planlegge oppstart av gruvevirksomhet i Kvalsund kommune har Nussir ASA søkt Klima- og forurensningsdirektoratet om utslippstillatelse. Visjonen til selskapet er å etablere og utvikle et lønnsomt, internasjonalt rettet gruveselskap med basis i dagens forekomster av kobber og edelmetaller i Kvalsund kommune.

Nussir ASA skriver i sin søknad til Klif at det forventes at graven vil produsere 50.000 tonn kobberkonsentrat i året. Som en følge av denne produksjonen forventes det en direkte sysselsettingseffekt på ca. 150 personer og en indirekte sysselsettingseffekt med et anslag på ca. 4-600 personer. Bakgrunnen for disse tallene ligger blant annet i behovet for å fjerne omtrent 400.000 tonn ikke-metallholdig gråberg hvert år og at dette gråberget vil kunne omsettes kommersielt som pukk.

Malmen skal bearbeides i et oppredningsverk ved Repparfjorden og det søkes utslippstillatelse for inntil 600 kg pr dag av flotasjonsmidlene natrium isopropyl xanthat, methyl isobutyl karbinol og brent kalk for justering av pH. Det søkes også om utslippstillatelse for 4.500 kg pr dag av kobber- og nikkelsulfider. Søker beskriver videre at avgangen vil bli pumpet til en fortykker og behandlet med et flokkuleringsmiddel (Magnafloc 10, 20kg/døgn) for å kunne sirkulere vann til prosessen, slik at avgangen kan synke til bunnen raskt og minimalisere spredning. Omfanget av avgangen er beregnet til 5.500 tonn per dag (90 m³/time). For å kunne håndtere denne avgangen på best mulig måte søker Nussir ASA om tillatelse til å plassere materialet i et kontrollert sjødeponi i Repparfjorden. I tillegg til sjødeponiet søkes det også om tillatelse til utslipp av 1000 kg/time CO₂ i tillegg til små mengder CO, SO₂ og VOC gasser samt 250 kg/time NOx gass fra bruk av sprengstoff i gruve drift.

I forbindelse med det foreslåtte prosjektet er det gjennomført flere utredninger:

Påvirkninger av ytre miljø

- Akvaplan NIVA: «Marin grunnlagsundersøkelse i Repparfjorden»
- Akvaplan NIVA: «Kartlegging av marine fiskeressurser i Repparfjorden»
- Akvaplan NIVA: «Konsekvenser av landdeponi og sjødeponi for marin fisk og fiskerier i Repparfjorden»
- Akvaplan NIVA: «Konsekvenser for det marine miljøet i Repparfjorden ved etablering av sjø- eller landdeponi for gruveavgang fra Nussir og Ulveryggen»
- NIVA: «Avgangens sedimenteringsegenskaper»
- NIVA: «Delutredning landdeponi»
- NTNU: «Fysiske og kjemiske egenskaper til flotasjonsavgang fra Nussir- og Ulveryggen – forekomstene»
- NIVA: «Orienterende undersøkelser i forbindelse med mulig ny gruve drift og oppredning i Kvalsund kommune»
- NIVA: «Konsekvenser av sjødeponi i Repparfjorden for anadrome laksefisk»
- Bergfald: «Alternativ disponering av avgangsmasse fra Nussir og Ulveryggen»
- SGS Minerals Service: «Recovery of copper from the Kvalsund deposit»
- Sintef: «Utnyttelse av avgangsmaterialer»

- Sweco: «Konsekvenser for landskap, friluftsliv, biologisk mangfold på land og i ferskvann»
- Sweco: «Delutredning trafikk, støy og støv».

Samfunnsmessige spørsmål

- Bedriftskompetanse «Delutredning samfunn»
- Finnmark fylkeskommune: «Kulturhistorisk registrering
- NIKU: «Konsekvenser for sjøsamisk bruk av Repparfjorden og sjønære areal»
- NORUT: «Konsekvenser for reindrift i 22 Fiettar og 20 Fálás»
- Sametinget: «Uttalelse etter befarings»

Vurdering

Finnmark er en ressursrik region, og fylkesrådmannen er positiv til flere næringer som styrker nærings- og industriutviklingen i fylket. I «Regionalt utviklingsprogram for Finnmark 2010-2013» (RUP) er mineralfylket et sentralt satsingsområde. Målsettingen for innsatsområdet «Mineralfylket Finnmark» er «å øke verdiskapingen basert på mineralske ressurser gjennom forsvarlig ressursforvaltning».

Fylkesrådmannen er av den oppfatningen at etablering av gruvevirksomhet i Kvalsund vil kunne gi en positiv nærings- og samfunnsutvikling. Søker opererer med et anslag på 150 nye arbeidsplasser i gruvevirksomheten samt nye arbeidsplasser hos leverandører av varer og tjenester til gruveindustrien. I tillegg kan det påregnes ringvirkninger ved økning av generell tjenesteyting, nye bedriftsetableringer samt at det kan komme en økning av bedrifter utenfra som vurderer å etablere virksomhet i regionen.

Kvalsund kommune og Vest-Finnmark regionråd har i samarbeid med bl.a. Finnmark fylkeskommune igangsatt «Ringvirkningsprosjektet Nussir» gjennom Kommunal- og regionaldepartementets LUK-program (lokalsamfunnsutvikling i kommunene). Hovedmålet for prosjektet er å bidra til mest mulig ringvirkninger i Kvalsund og regionen for øvrig, som en direkte følge av etablering av gruvevirksomhet. I tillegg ønsker man å etablere kompetanse for hvordan regional nærings- og samfunnsutvikling kan øke effekten av fremtidige industrietableringer. Delmål for prosjektet er bl.a. nye bedriftsetableringer, øke folketallet og bidra til en alders- og kjønnsmessig god fordeling i befolkningen. Videre skal prosjektet bidra til et interkommunalt samarbeid om å styrke plan og næringsutvikling. Det er allerede opprettet et samarbeidsorgan mellom utbygger, lokale- og regionale myndigheter.

Fylkesrådmannen ser at den planlagte industriutviklingen i Kvalsund kommune vil kunne bidra positivt for kommunen og regionen som helhet. Det er gode muligheter for konkrete arbeidsplasser koblet direkte til gruvevirksomheten, i tillegg er muligheten for at leverandørindustrien vil nyte godt av etableringen stor.

Fylkesrådmannen vil samtidig understreke viktigheten av en miljømessig forsvarlig utvinning, spesielt ovenfor fiskeriene. Finnmark fylkeskommune er vannregionmyndighet for vannregion Finnmark og har ansvar for at det utarbeides en forvaltningsplan etter vannforskriften for hele regionen. Vannforskriften har bestemmelser som er gjeldende selv om forvaltningsplanen er under utarbeidelse. Spesielt må forholdet til vannforskriftens §7 (miljømål for prioriterte stoffer) og § 12 (ny aktivitet eller nye inngrep) avklares og gjøres rede for før en avgjørelse i saken fattes.

Fylkesrådmannen merker seg videre at konklusjonen fra utredningen om mulige konsekvenser for anadrome laksefisk er at det aktuelle planområdet har stor verdi som beite- oppholds og vandringsområde for både røye og ørret. I forhold til laks vurderer utreder at tiltaket vil ha liten negativ effekt mens det for ørret og røye vurderes som om tiltaket vil ha middels negativ effekt. I

utredningen fra Akvaplan-Niva om mulige konsekvenser for marin fisk og fiskerier fremheves det at ved ordinær drift med sjødeponi vil den største negative effekten være på bunnsamfunn og på fiske- og gytefeltene i nærområdene. Fiskerinæringen er viktig for fylket, og det er med bekymring at fylkesrådmannen registrerer de kartlagte negative effektene på fiske- og gytingsfeltene i nærområdene.

Det omsøkte sjødeponiet ligger innenfor et område som er klassifisert som nasjonal laksefjord og Repparfjordelva er nasjonalt laksevassdrag. Fylkesrådmannen mener derfor at dette i seg selv tilsier at man bør handle etter en føre-var tilnærming.

Fylkesrådmannen mener videre at utredningene er mangelfull på en del områder. Blant annet er strømmålinger fortrinnsvis tatt nært bunnen og i et begrenset tidsrom, mens utslippsdyp i følge søknaden ligger på 30m. Søknaden om utslippstillatelse avviker således fra anbefalinger gjort av Akvaplan-niva i delutredninger. Fylkesrådmannen mener at ved en eventuell utslippstillatelse bør utslippspunktet plasseres under terskeldybde på utsiden av terskel ved Markoppneset, som anbefalt av Akvaplan-Niva, for å minimere spredning til indre basseng.

Fylkesrådmannen mener også at det med fordel bør vurderes alternativ bruk av avgangsmasser slik som det for eksempel fremkommer i rapporten fra SINTEF. Her fremmes det forslag om produksjon av murstein, fliser og glassprodukter av avgangsmassene. Et annet alternativ som også bør vurderes nøye er, etter fylkesrådmannens syn, tilbakefylling av avgangsmassene i tomme gruveganger.

Ved en eventuell utslippstillatelse ønsker Fylkesrådmannen at det etableres et tverrfaglig forsknings- og/eller overvåkningsprogram som detaljert kartlegger det marine miljøet i Repparfjorden før, under og etter deponeringen av gruveavgang. Dette for å avdekke og kartlegge hvilke virkninger deponeringen får, noe som også vil være nyttig informasjon ved vurdering av senere søknader om utslippstillatelse for andre sjødeponier.

Søknaden har vært forelagt Areal- og kulturvernavdelingen som ikke hadde egne innsigelser, men som understreker at det etter kulturminnelovens § 14 er Tromsø Museum som er ansvarlig for forvaltning av kulturminner under vann i sjø og vassdrag i Norge. Fylkesrådmannen vil derfor henvise til dem for uttalelse i saken vedrørende kulturminner.

Fylkesrådmannens konklusjon

Fylkesrådmannen synes saken er kompleks og det eksisterer flere uavklarte forhold. Utfordringen ligger bl.a. i en fremtidig mulighet for å stoppe/reversere prosessene hvis det skulle vise seg at utslippene av skadelige tungmetaller blir for høye fra det omsøkte sjødeponiet. Det blir av den grunn ekstra viktig at avgjørelsen tas på et best mulig faglig grunnlag.

Fylkesrådmannen ønsker igjen å understreke betydningen av en best mulig helhetlig og effektiv forvaltning og behandling av gruve driftetableringer. Da forhold omkring reguleringsplanen ikke er avklart, og vurdering av innsigelser mot reguleringsplanen kan ha sammenheng med om det gis utslippstillatelse og på hvilke vilkår, bør det vurderes en samordnet behandling av utslippstillatelse og reguleringsplan i miljøverndepartementet.

Fylkesrådmannen tilrår følgende forslag til høringsuttalelse:

- Finnmark fylkeskommune er positiv til etablering av ny mineralvirksomhet i fylket og ser muligheten i å opprette langsiktige arbeidsplasser innenfor gruvevirksomheten med positive ringvirkninger for nærings- og samfunnsutviklingen. Dette er i tråd med Finnmark

fylkeskommune sin satsing gjennom Regional utviklingsprogram under satsingsområdet «Mineralfylket Finnmark»

- Finnmark fylkeskommune ønsker å ivareta våre naturmiljøer, og spesielt fiskeriene, og forventer at alle industrietableringer foregår innenfor et bærekraftig rammeverk. Spesielt må forholdet til vannforskriftens §7 (miljømål for prioriterte stoffer) og § 12 (ny aktivitet eller nye inngrep) avklares og gjøres rede for før en avgjørelse i saken fattes.
- Finnmark fylkeskommune er opptatt av at det gjennom en eventuell utslippstillatelse stilles krav om at det etableres et tverrfaglig forsknings- og/eller overvåkingsprogram for sjødeponiet. Det må utarbeides forslag på tiltak slik at man blir i stand til å reversere eventuelle fremtidige skadelige konsentrasjoner av avgangsmassen på det ytre miljø.

Vadsø, 15. mars 2012

Øystein Ruud
Fylkesrådmann

Johnny-Leo Jernsletten

Vedlegg

Se: <http://www.klif.no/no/Aktuelt/Horinger-og-kunngjoringer/2012/2010-397/>